

'De Franstalige partijen lijken wel de "burgers van Calais", wier initiatief hun stad onderwierp aan tweehonderd jaar vreemde heerschappij.'

Niet toegeven, roept grondwetspecialist **MARC UYTENDAELE**, met een historische vergelijking die stemt tot nadenken (in Le Soir).

WAT MOGEN WE NOG VERWACHTEN?

Denkt u dat het met de regeringsonderhandelingen nog goed komt? **PASCAL DELWIT** niet. Er zullen altijd hardnekkige optimisten zijn, maar de argumenten van de pessimisten worden met de dag sterker.

Ontgoocheling en onbegrip

PASCAL DELWIT

Wie? Professor-onderzoeker aan het Centre d'étude de la vie politique van de ULB.

Wat? Wie voortgaat op zijn verstand, kan niet geloven dat het nog goed komt met de politieke onderhandelingen.

Waarom? Omdat er na elke Franstalige toegeving meer gevraagd wordt.

Als het nog nodig was ons ervan te overtuigen dat dit een onuitgegeven politieke impasse is in België, illustreert de hervatting van de bemiddelingsmissie van Johan Vande Lanotte, geflankeerd door twee secondanten, goed het nieuwe kader waarbinnen we voortaan moeten denken en het Belgische politieke leven en systeem moeten interpreteren. Uiteraard is de politieke en parlementaire geschiedenis doorspekt met talloze moeilijke onderhandelingen over filosofische, sociaaleconomische en communautaire kwesties, maar het interpretatiekader stond meestal redelijk vast. Dat is nu niet meer het geval.

Wat mag je in die omstandigheden verwachten, zeven maanden na de verkiezingen van juni 2010, van het nieuwe initiatief van de koning? In de Franstalige ruimte, in de mate dat je de meningen kunt inschatten, weinig tot niets. Er is diepe ontgoocheling en onbegrip, en tegelijkertijd groeit de wil om geen haar toe te geven aan de N-VA en de CD&V. In de politieke wereld ligt het elektro-encefalogram zo goed als plat.

Hardhoofden

De weigering van de CD&V en de N-VA om nog maar plaats te nemen aan de onderhandelingstafel op basis van een nota — die nochtans gelezen kan worden als sterk tegemoetkomend aan de Vlaamse eisen — heeft de laatste 'optimisten' ervan overtuigd dat binnen de huidige politieke configuratie een akkoord bereiken niet mogelijk was. Toch zijn er hardhoofden binnen de partijen en in de media die volutaristisch optimisme kiezen in plaats van rationeel pessimisme.

Maar waarop kan dat optimisme gestoeld zijn? Eerst en vooral op de externe dwang. De externe druk op de politieke wereld voor de vorming van een regering met volheid van bevoegdheden is toegenomen. De economische, financiële en sociale actoren in België en het buitenland kruipen (een beetje) meer in het geweer om te wijzen op de grote risico's die een regering van lopende zaken en, vooral, van een klimaat van onzekerheid voor België inhouden. Het is onnodig uit te wijden over de mogelijke impact op investeringen, rentevoeten voor leningen, en over de nieuwe oriëntering van het openbaar beleid. In de publieke opinie, maar ook in de media, is de druk enigszins opgevoerd, maar het blijft bescheiden. Goed, zolang het gesprek loopt, bestaat de theoretische hoop uiteindelijk te landen.

Het moet gezegd dat de elementen waarop het pessimisme van het verstand gestoeld is, veel

N-VA-voorzitter Bart De Wever en zijn collega bij CD&V, Wouter Beke. © pn

overtuigender zijn. Ten eerste: rekening houdend met het resultaat van de verkiezingen is het beste moment om een akkoord te smeden al lang gepasseerd. Ten tweede heeft de onderhandelingsdynamiek in eerste instantie twijfel gezaaid en vervolgens de zekerheid gebracht dat de N-VA in geen geval een akkoord wil, wel een opgave. De opeenvolgende weigeringen waren telkens gebaseerd op een nieuw argument. De onmogelijkheid om samen te vergaderen met alle zogenaamde onderhandelingspartners zegt overigens genoeg over de bestaande reserves. De laatste plenaire vergadering vond vier maanden geleden plaats. Het klopt dat de koning het ontslag van Johan Vande Lanotte geweigerd heeft. Maar het is niemand van het Franstalige politieke personeel ontgaan dat de hervatting uiteindelijk

De opeenvolgende weigeringen van de N-VA waren telkens gebaseerd op een nieuw argument

voornamelijk stoelt op het gemeenschappelijke fundament van de CD&V en de N-VA. De nota is niet de vertrekbasis van de hypothetische onderhandeling. Voortaan wordt een kwalitatieve en geen kwantitatieve aanpak vooropgesteld. De zoveelste nieuwigheid. Bovendien gaan we nu praten over een volledige regionalisering van het tewerkstellingsbeleid, wat ook weer slapende honden wakker zal maken.

Vergeet ook niet de woorden van de koninklijk bemiddelaar op de persconferentie: paradoxaal genoeg waren het niet de onderdelen die te maken hadden met de herziening van de bijzondere financieringswet die CD&V en de N-VA een 'nee, tenzij' ontlokten. Het onderdeel Brussel en het onderdeel over het gerechtelijk en kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde heeft de verantwoordelijken van de Vlaamse christendemocraten en nationalistengereïtereerd, ook al waren de compensaties voor de splitsing in de ogen van de Franstaligen op zijn minst nogal mager tot zelfs onbestaand, en kwam de herfinanciering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest niet tegemoet aan de bedragen die gevraagd waren door de Brusselse — Franstalige én Nederlandstalige — afdelingen van het merendeel van de partijen.

In deze constellatie en gezien wat in de voorbije zeven maanden gebeurd is, mag weinig verwacht worden van de 'nieuwe' formule die op dinsdag 11 maart geïnstalleerd werd. We moeten het dus doen met de formule van Romain Rolland, die later werd overgenomen door Antonio Gramsci: 'Optimisme van de wil, pessimisme van het intellect.' Laat ons hopen dat een combinatie van het verstand en de wil een al te rationele analyse zal tegenspreken.